

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 19 มีนาคม 2563 (เวลา 15.00 น.)

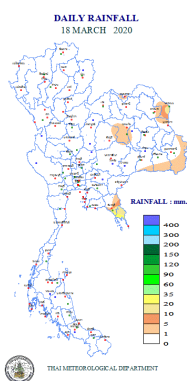
1. สภาพอากาศ

1.1 พยากรณ์อากาศประจำวัน เวลา 12.00 น.

ประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนโดยทั่วไปกับมีอากาศร้อนจัดบางพื้นที่ในบริเวณภาคเหนือ และภาคกลาง โดยมีฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรงเกิดขึ้น ในบริเวณภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคกลาง อนึ่ง ในช่วงวันที่ 20 - 23 มี.ค. 63 ประเทศไทยตอนบนจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง กับมีลูกเห็บตกบางพื้นที่ ขอให้ประชาชนบริเวณประเทศไทยตอนบนระวังอันตรายจากพายุฝนฟ้าคะนอง และลมกระโชกแรงที่จะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเตรียมการป้องกัน และระวังความเสียหายที่จะเกิดต่อผลผลิตทางการเกษตรไว้ด้วย

ฝุ่นละอองในระยะนี้ ลมใต้ และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดปกคลุมภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีกำลังอ่อน ทำให้มีการสะสมของฝุ่นละออง/หมอกควัน ส่วนภาคเหนือตอนบนอากาศลอยตัวขึ้นได้ไม่ดีในตอนเช้า ทำให้มีการสะสมฝุ่นละออง/หมอกควัน มีการสะสมมาก ส่วนมากทางตอนบนของภาค

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 18 มี.ค. 63 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 19 มี.ค. 63

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	ทต.ดงสิงห์ อ.จังหาร	ร้อยเอ็ด	35.0	ฝนตกหนัก
2	อบต.ไผ่ล้อม อ.บ้านแพง	นครพนม	25.5	ฝนตกปานกลาง
3	อบต.ตาเกา อ.น้ำขุ่น	อุบลราชธานี	20.0	ฝนตกปานกลาง
4	บ้านโคก อ.สร้างคอม	อุดรธานี	15.0	ฝนตกปานกลาง
5	อบต.เหล่ากาบ อ.โนนคูณ	ศรีสะเกษ	11.5	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
(ข้อมูลจากสำนักสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ กรมอุตุนิยมวิทยา)

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มี.ค. 63)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 39,495 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 52 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 15,775 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 30) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2562 (48,054 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63) น้อยกว่าปี 2562 จำนวน 8,559 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 15.94 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 101.29 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 36,572 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ (35 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 37,536 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 53 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 14,190 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 30) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2562 (45,528 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 64) น้อยกว่าปี 2562 จำนวน 7,992 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 13.63 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย จำนวน 91.27 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 33,391 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก (ล้าน ม. ๓)
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	9,670	39	2,925	16	75	1,001	376	38	279	31	83	25,825	10,046	39	3,204	17	15,780
ตอน.	12	8,368	3,184	38	1,730	26	218	1,998	745	37	605	33	230	10,367	3,929	38	2,334	27	6,438
กลาง	3	1,419	262	18	202	15	22	369	102	28	78	23	25	1,788	364	20	279	16	1,424
ตะวันออก	2	26,605	19,222	72	5,945	45	7	140	52	37	43	33	9	26,745	19,274	72	5,988	44	7,472
ตะวันออก	6	1,515	383	25	284	20	51	964	341	35	289	32	57	2,479	724	29	573	25	1,755
ใต้	4	8,194	4,816	59	3,105	48	39	668	343	51	291	47	43	8,863	5,159	58	3,396	48	3,704
รวม	35	70,926	37,536	53	14,190	30	412	5,140	1,959	38	1,585	33	447	76,067	39,495	52	15,775	30	36,572

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 9,536 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 38 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 2,840 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 16) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 2.08 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 19.78 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 15,335 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	4,901	36	1,101	11	0.00	0.00	7.00	7.00	8,561
สิริกิตี	4,119	43	1,269	19	2.08	1.99	11.22	11.15	5,391
ภูมิพล+สิริกิตี	9,020	39	2,370	15	2.08	1.99	18.22	18.15	13,952
แควน้อยฯ	345	37	302	34	0.00	0.00	1.12	1.12	594
ป่าสักชลสิทธิ์	172	18	169	18	0.00	0.01	0.44	0.44	789
รวมทั้งหมด	9,536	38	2,840	16	2.08	2.00	19.78	19.71	15,335

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาตรน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 19 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯภูมิพล (11%) อ่างฯสิริกิตี (19%) อ่างฯแม่กวอดมธราธา (21%) อ่างฯแม่มอก (13%) อ่างฯห้วยหลวง (27%) อ่างฯจุฬารักษ์ (1%) อ่างฯอุบลรัตน์ (-11%) อ่างฯลำพระเพลิง (8%) อ่างฯมูลน (20%) อ่างฯลำแชะ (20%) อ่างฯลำนางรอง (14%) อ่างฯป่าสักชลสิทธิ์ (18%) อ่างฯทับเสลา (12%) อ่างฯกระเสียว (6%) อ่างฯขุนด่านปราการชล (29%) อ่างฯคลองสียัด (8%) อ่างฯบางพระ (17%) อ่างฯหนองปลาไหล (9%) และอ่างฯประแสร์ (18%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้ำน้อย

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 134 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 134 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +16.90 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 9.30 เมตร

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +13.39 ม.รทก. (เมื่อวาน +13.38 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.51 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.51 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 25 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 25 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาท-ป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 24 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 0.44 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่นๆ 0.56 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 3 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 4 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 18 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 19 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศัลย์) 6 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 11 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 26 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 31 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมทอง (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมทอง) ปิด แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 11 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 16 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 60 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 60 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม								เกณฑ์	หมายเหตุ
		12 มี.ค.	13 มี.ค.	14 มี.ค.	15 มี.ค.	16 มี.ค.	17 มี.ค.	18 มี.ค.	19 มี.ค.		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.17	0.18	0.18	0.21	0.24	0.37	0.31	0.22	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปาไม่เกิน 0.25 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	1.21	1.36	1.33	1.82	1.62	2.15	2	1.69	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตรไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	1.68	1.99	1.95	2.59	2.39	3.37	3.20	2.68	สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	

(ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา)

2.4 สถานการณ์น้ำในแม่น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 18 มี.ค. 63	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	1.98	-10.82
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	2.87	-13.13
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	0.72	-11.48
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	0.89	-11.11
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	1.46	-11.04
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	1.90	-12.60

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.dwr.go.th

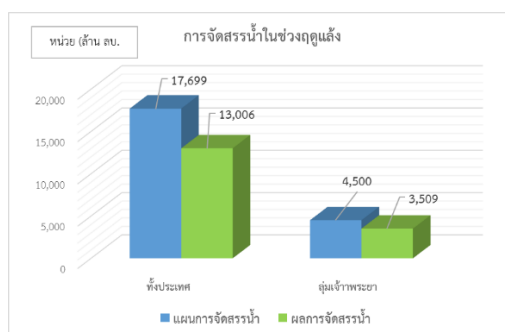
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (วันที่ 1 พ.ย.62 ถึง 30 เม.ย. 63) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้ จำนวน 26,666 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 17,699 ล้าน ลบ.ม. โดยจัดสรรในกลุ่มเจ้าพระยา 4,500 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 13,006 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 73 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา ใช้น้ำไป 3,509 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2562 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,509 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2562/63 (1 พ.ย.61 - 30 เม.ย.63)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,300	6,999	7,881	519	17,699	13,006	73
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	2,835	515	-	4,500	3,509	78

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63

ทั่วประเทศ จำนวน 7.21 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.54 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.67 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 1.64 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.59 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2562/63 (ข้อมูล ณ วันที่ 18 มีนาคม 2563)

ทั่วประเทศ จำนวน 8.52 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 6.56 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.96 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 118.17 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 2.42 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 4.14 ล้านไร่)

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 3.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 3.31 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.50 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 232.32 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 1.83 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 1.48 ล้านไร่)

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน จำนวน 2.92 ล้านไร่ รวม 48 จังหวัด ได้แก่

- ในเขตชลประทาน 41 จังหวัด พื้นที่ 3.20 ล้านไร่ (เก็บเกี่ยวแล้ว 1.53 ล้านไร่) ได้แก่ กำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พิจิตร พิษณุโลกแพร่ ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ กรุงเทพมหานคร ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี ตรัง สตูล และสุราษฎร์ธานี

- นอกเขตชลประทาน 24 จังหวัด พื้นที่ 1.52 ล้านไร่ (เก็บเกี่ยวแล้ว 0.56 ล้านไร่) ได้แก่ กำแพงเพชร ตาก เชียงใหม่ พะเยา นครสวรรค์ พิษณุโลกแพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ กาฬสินธุ์ นครพนม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุตรดิตถ์ อุบลราชธานี ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และกาญจนบุรี

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2562/63			* สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2562/63						ข้าวรอบที่ 2	
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่พืชผัก	รวม	ข้าว		รวมข้าว	พืชไร่พืชผัก	รวมทั้งหมด	% รวมทั้งหมด	พื้นที่เก็บเกี่ยว	พื้นที่รอเก็บเกี่ยว
					รอบที่ 2	รอบที่ 3						
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	2.31	0.52	2.83	4.17	0.02	4.19	0.52	4.71	166.43	1.59	2.60
	นอกเขตชลประทาน	2.23	2.15	4.38	2.37	-	2.37	1.44	3.81	86.99	0.83	1.54
	รวม	4.54	2.67	7.21	6.54	0.02	6.56	1.96	8.52	118.17	2.42	4.14
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	-	-	-	1.99	0.02	2.01	0.07	2.08	NA*	1.21	0.80
	นอกเขตชลประทาน	1.05	0.59	1.64	1.30	-	1.30	0.43	1.73	105.49	0.62	0.68
	รวม	1.05	0.59	1.64	3.29	0.02	3.31	0.50	3.81	232.32	1.83	1.48

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติการฝนหลวงสู่ภัยแล้ง ประจำปี 2563 ตั้งแต่วันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563 โดยจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 6 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดพิษณุโลก นครสวรรค์ ระยอง ขอนแก่น บุรีรัมย์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี และวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563 ได้เปิดหน่วยปฏิบัติการ 11 หน่วย

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (วันที่ 16 – 18 มีนาคม 2563)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	น่าน(1) ลำพูน(1) สุโขทัย(6) เชียงใหม่(2)
กลาง	นครสวรรค์(1)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	นครพนม(11) ร้อยเอ็ด(1) สกลนคร(1) อุบลราชธานี(2)
ตะวันออก	ระยอง(8)
ใต้	กระบี่(2) ชุมพร(3) ตรัง(3) นครศรีธรรมราช(13) สุราษฎร์ธานี(1) สตูล(1) สุราษฎร์ธานี(1) เพชรบุรี(1)
รวม	รวม 11 จังหวัด (32 อำเภอ)

สรุปผลปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน ที่ 18 มีนาคม 2563

หน่วยปฏิบัติการฯ	จำนวนเที่ยวบิน	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากค่าความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศที่ระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60 % ประกอบกับอากาศมีเสถียรภาพ ส่งผลให้ไม่มีเมฆคิวมูลัสก่อตัวในพื้นที่เป้าหมาย
2. พิษณุโลก	2	มีฝนตกเล็กน้อย บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.เพชรบูรณ์ (เขาค้อ เมืองเพชรบูรณ์) พื้นที่อ่างเก็บน้ำห้วยป่าเลา
3. นครสวรรค์	7	ไม่มีฝนตกจากปฏิบัติการฝนหลวง
4. กาญจนบุรี	2	ไม่มีฝนตกจากปฏิบัติการฝนหลวง
5. ขอนแก่น	7	มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณ จ.สกลนคร(กุดบาก) จ.ชัยภูมิ(หนองบัวแดง เกษตรสมบูรณ์ คอนสาร) จ.ขอนแก่น (ภูผาม่าน ชุมแพ) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนอุบลรัตน์เขื่อนจุฬาภรณ์ เขื่อนน้ำอูน
6. อุตรดิตถ์	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากสับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่ส่วนบิน (ทอ.)
7. บุรีรัมย์	4	มีฝนตกเล็กน้อยบางแห่ง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.บุรีรัมย์(โนนดินแดง ละหานทราย โนนสุวรรณ) และพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนลำนางรอง
8. อุบลราชธานี	1	ไม่มีฝนตกจากปฏิบัติการฝนหลวง
9. ระยอง	3	มีฝนตกเล็กน้อยในพื้นที่การเกษตร จ.สระแก้ว (วังน้ำเย็น คลองหาด) จ.ตราด(เมืองตราด)
10. สุราษฎร์ธานี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากค่าความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศที่ระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับอากาศมีลักษณะทรงตัว ส่งผลให้ เมฆไม่พัฒนาตัวในพื้นที่เป้าหมาย
11. หัวหิน	2	มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลาง ในบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำและอ่างเก็บน้ำ จ.เพชรบุรี(เขื่อนแก่งกระจาน) จ.ประจวบคีรีขันธ์(เขื่อนปราณบุรี) พื้นที่การเกษตร จ.เพชรบุรี(แก่งกระจาน) จ.ประจวบคีรีขันธ์(หัวหิน)
รวม	28	

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (วันที่ 3 กุมภาพันธ์ – 18 มีนาคม 2563)

มีการขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 35 วัน มีวันฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวงคิดเป็นร้อยละ 94.06 ขึ้นปฏิบัติงานจำนวน 398 เที่ยวบิน (652:36 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 340.85 ตัน จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 46 จังหวัด ได้แก่ ลำปาง พะเยา เชียงราย แพร่ เชียงใหม่ ลำพูน อุดรดิตถ์ น่าน เพชรบูรณ์ เลย ขอนแก่น นครราชสีมา สุรินทร์ ชัยภูมิ ร้อยเอ็ด ยโสธร หนองบัวลำภู บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ สกลนคร อุบลราชธานี ลพบุรี นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สระบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี สุพรรณบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรัง ปราจีนบุรี สระแก้ว กระบี่ นครศรีธรรมราช สงขลา สุราษฎร์ธานี พังงา ตรัง พัทลุง และจังหวัดสตูล

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ เพื่อช่วยเหลือในช่วงฤดูฝน ปี 2562 จำนวน 2,139 เครื่อง สนับสนุนเพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง พืชไร่ อุปโภคบริโภค จำนวน 602 เครื่อง ในพื้นที่ 49 จังหวัด แบ่งเป็น

- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 71 เครื่อง ในพื้นที่ 12 จังหวัด
- ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 85 เครื่อง ในพื้นที่ 16 จังหวัด
- ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 446 เครื่อง ในพื้นที่ 33 จังหวัด

เตรียมพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ รวมทั้งหมด 106 คัน ได้แก่ ภาคเหนือ 24 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 22 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 28 คัน ภาคใต้ 14 คัน ศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 18 คัน ปัจจุบันส่งรถบรรทุกน้ำจำนวน 12 คัน ในพื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรดิตถ์ เลย ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และจังหวัดระยอง รวมปริมาณน้ำ 1.88 ล้านลิตร

7. ผลกระทบด้านการเกษตร

7.1 ภัยแล้ง ช่วงภัยเดือน ก.ย. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มี.ค. 63)

จังหวัดประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินแล้ว 24 จังหวัด จำนวน 154 อำเภอ 831 ตำบล 2 เทศบาล 7,264 หมู่บ้าน/ชุมชน ได้แก่ จังหวัดเชียงราย(15) น่าน(2) เพชรบูรณ์(6) อุทัยธานี(8) อุดรดิตถ์(4) พะเยา(6) สุโขทัย(4) นครพนม(3) มหาสารคาม(7) บึงกาฬ(4) หนองคาย(8) บุรีรัมย์(8) กาฬสินธุ์(1) นครราชสีมา(7) สกลนคร(8) กาญจนบุรี(6) ฉะเชิงเทรา(3) ชัยนาท(4) นครสวรรค์(6) สุพรรณบุรี(6) ขอนแก่น(18) ชัยภูมิ(11) ศรีสะเกษ(1) และจังหวัดปราจีนบุรี(2)

ผลกระทบด้านการเกษตร

ด้านพืช ประสบภัย 22 จังหวัด เกษตรกร 262,524 ราย พื้นที่คาดว่าจะเสียหาย 2,341,826 ไร่ สำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 177,991 ราย พื้นที่เสียหาย 1,698,835 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,507,354 ไร่ พืชไร่ 190,306 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 1,175 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 1,898.14 ล้านบาท **ขอรับความช่วยเหลือ** เกษตรกร 173,439 ราย พื้นที่ 1,663,388 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,475,715 ไร่ พืชไร่ 186,511 ไร่ พืชสวนและอื่นๆ 1,162 ไร่ วงเงิน 1,858.54 ล้านบาท **จ่ายเงินช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 39,551 ราย พื้นที่ 376,076 ไร่ เป็นเงิน 421.43 ล้านบาท และอยู่ระหว่างขอขยายวงเงินท่ตรงๆ กับกระทรวงการคลัง 6 จังหวัด (จังหวัดอุดรดิตถ์ อุทัยธานี นครสวรรค์ บึงกาฬ นครราชสีมา และมหาสารคาม) วงเงิน 446.73 ล้านบาท

ด้านปศุสัตว์ ประสบภัย 2 จังหวัด (กาญจนบุรี นครราชสีมา) เกษตรกร 1,783 ราย จำนวนสัตว์ที่อยู่ในพื้นที่ประสบภัย 50,195 ตัว แบ่งเป็น โค 38,639 ตัว กระบือ 1,454 ตัว แพะ 10,102 ตัว แปลงหญ้าจำนวน 911 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

ด้านประมง ยังไม่มีรายงานได้รับผลกระทบ

7.2 ภาวะโรคพืช/ศัตรูพืชระบาด ช่วงภัยเดือน ต.ค. 62 – ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ 17 มี.ค. 63)

สถานการณ์โรคไหม้คอรวงข้าว พบการระบาด 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย พะเยา สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดร้อยเอ็ด สำรวจพบความเสียหายแล้ว เกษตรกร 53,874 ราย พื้นที่ 327,636 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 364.66 ล้านบาท **ขอรับความช่วยเหลือ** เกษตรกร 50,623 ราย พื้นที่ 297,916 ไร่ คิดเป็นวงเงิน 331.58 ล้านบาท **จ่ายเงินช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 14,698 ราย พื้นที่ 78,344 ไร่ เป็นเงิน 87.20 ล้านบาท และอยู่ระหว่างขอขยายวงเงินท่ตรงๆ กับกระทรวงการคลัง 2 จังหวัด (ร้อยเอ็ด เชียงราย) วงเงิน 73.31 ล้านบาท

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 11 มี.ค. 63)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (แพร่ สกลนคร บึงกาฬ มุกดาหาร มหาสารคาม ฉะเชิงเทรา และพัทลุง) จำนวน 116 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 4 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และเตือนการระบาดของศัตรูข้าว ได้แก่ โรคไหม้ข้าว หนอนห่อใบข้าว เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และศัตรูข้าวอื่นๆ
	2. โรคขอบใบแห้งข้าว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา และ นครศรีธรรมราช) จำนวน 27 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 25 ไร่	- ผลิตขยายเชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อราบีบาเวอเรีย เพื่อเตรียมความพร้อมใช้ในฤดูการใหม่ และรณรงค์ให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่
	3. โรคกาบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (มุกดาหาร) จำนวน 2 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- แนะนำเกษตรกร เมื่อเริ่มมีการระบาดของหนอนห่อใบในแปลงข้าว ไม่ควรใช้ปุ๋ยไนโตรเจนเกิน 5 กิโลกรัมต่อไร่ หรือ ปุ๋ยยูเรียไม่เกิน 10 กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งใส่ปุ๋ยในช่วงข้าว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. หนอนห่อใบข้าว 5. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 6. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 7. เพลี้ยไฟ 8. แมลงบั่ว 9. หนอนกระทู้ข้าว 10. หนอนกอข้าว 11. ตั๊กแตนหนวดยักษ์	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุตรดิตถ์) จำนวน 10 ไร่ การระบาดคงที่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 5 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาญจนบุรี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุโขทัย และพิจิตร) จำนวน 2,556 ไร่ การระบาดลดลง 1,410 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ลพบุรี) จำนวน 40 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 9 ไร่	กำลังเจริญเติบโตและลดปริมาณปุ๋ยที่ใส่ โดยปุ๋ยสูตร 16-20-0 ใส่ไม่เกิน 30 กิโลกรัมต่อไร่ และกำจัดพืชอาศัย เช่น หญ้าข้าวนก หญ้านกสีชมพู หญ้าปล้อง หญ้าไซ และหญ้าชันกาด เป็นต้น - แนะนำให้เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดด สีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 60 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2 ชัยนาท 1 ชัยนาท 2 กข29 และ กข31 และไม่ควรรปลูกพันธุ์เดียวติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก และ ควบคุมระดับน้ำในนาได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์ จนถึงระยะตั้งท้องควบคุมน้ำในแปลงนา 7-10 วัน แล้วปล่อย ชึ่งทิ้งไว้ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาด - ประกาศเตือนการระบาดและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกร สำรวจติดตามสถานการณ์โรคไหม้คอรวง ทั้งนี้ สำนักงาน เกษตรจังหวัดและอำเภอได้รับสารชีวภัณฑ์และแนะนำวิธีการ ผลิตสารชีวภัณฑ์ ในพื้นที่ที่พบการระบาดรุนแรงเป็นวงกว้าง
ปาล์มน้ำมัน	1. หนอนหัวดำ 2. หนอนปลอกเล็ก 3. หนอนหน้าแมว 4. ตัวแรด 5. ตัวงูหลาย 6. หนู 7. โรคลำต้นเน่า 8. โรคทะลายเน่า 9. โรคใบไหม้ 10. โรคยอดเน่า	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (มุกดาหาร นครราชสีมา กระบี่ สุราษฎร์ธานี และ ชุมพร) จำนวน 88 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และกระบี่) จำนวน 6 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และพัทลุง) จำนวน 12 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ระยอง ตราด มุกดาหาร สงขลา สตูล กระบี่ พังงา ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,841 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 37 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (สงขลา สุราษฎร์ธานี ระนอง และชุมพร) จำนวน 170 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 39 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่มีพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 117 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี และ กระบี่) จำนวน 100 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ตราด) จำนวน 2 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 6 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (นครศรีธรรมราช) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ให้เกษตรกรดูแลสวนปาล์มน้ำมันให้สะอาด กำจัด วัชพืชบริเวณสวนปาล์มน้ำมัน เก็บเศษซากพืชไปเผาทำลาย เพื่อไม่ให้เป็นที่แหล่งแพร่พันธุ์ของตัวแรด และหมั่นสำรวจ สวนปาล์มน้ำมันอย่างสม่ำเสมอ - ให้ตัดทางไปปาล์มน้ำมันที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนหน้าแมว ทำลายไปเผาทิ้ง และใช้กับดักแสงไฟล่อตัวเต็มวัยมาทำลาย - ใช้กาดักไฟโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวแรดในระยะ ตัวเต็มวัยมาทำลาย - ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดตัวแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน - สำหรับต้นปาล์มน้ำมันที่ถูกตัวแรด และตัวงูหลายทำลาย ระยะรุนแรง ให้ใช้สารเคมีคาร์บาริล (เซฟวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณใบให้ทั่วในตอนเย็นก่อนค่ำ - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ทาบริเวณที่เกิดโรค ลำต้นเน่าและทะลายเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - ใช้กับดักกาวเหนียว หรือเหยื่อล่อ เพื่อดักจับหนูไปทำลาย นอกสวนปาล์มน้ำมัน
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคใบร่วง 3. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี สงขลา ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และกระบี่) จำนวน 1,521 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ระยอง สงขลา สตูล พัทลุง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส พังงา และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 709,188 ไร่ การระบาดลดลง 478 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 5 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรครากขาว โรคใบร่วง และโรคเส้นดำที่ก่อให้เกิดความเสียหายช่วงฤดูฝน - ให้เกษตรกรขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรค เพื่อป้องกันไม่ให้โรค แพร่ระบาดไปยังต้นอื่นโดยการสัมผัสกันของราก - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิด โรคเพื่อควบคุมการระบาด - สำหรับโรครากขาวระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมี ไพรอซิโคนาซอล 25% อีซี อัตรา 30 ซีซีต่อน้ำ 3 ลิตรต่อต้น - สำหรับต้นยางพาราที่พบว่าเป็นโรคใบร่วงระยะรุนแรง ให้เกษตรกรใช้สารเคมีโดยวิธีฉีดพ่นลงดินด้วยสาร เบนนิล , ไพโรปิเนป, เฮกซาโคนาซอล, ไพโรปิโคนาซอล, ไพโอพาเนต-เมธิล - จัดทำแปลงเรียนรู้การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา สายพันธุ์ NST009 เพื่อควบคุมการระบาดของโรคใบร่วงในยางพาราในพื้นที่จังหวัด นราธิวาส ตรัง และจังหวัดยะลา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. แมลงดำหนาม 3. ดั้วแรด 4.ดั้วงวง 5.หนอนพาราซ่า	พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (มุกดาหาร นครราชสีมา บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ ระยอง ชลบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี เพชรบุรี สงขลา สตูล ชุมพร พังงา สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ภูเก็ต นราธิวาส และปัตตานี) จำนวน 9,070 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 118 ไร่ พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก มุกดาหาร นครราชสีมา สงขลา สตูล พัทลุง ปัตตานี ยะลา นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 23,362 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 250 ไร่ พื้นที่ระบาด 22 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร อ่างทอง ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา นครนายก สงขลา สตูล นครศรีธรรมราช กระบี่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 8,263 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 107 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ และ ตราด) จำนวน 66 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 9 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของศัตรูมะพร้าว - ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำ และหนอนพาราซ่าทำลาย ไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (<i>Bracon hebetor</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำในพื้นที่ - ส่งเสริมให้เกษตรกรภายใต้ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนผลิตขยายแตนเบียนบราคอน เพื่อใช้ควบคุมการระบาดของหนอนหัวดำมะพร้าว - ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมการระบาดของแมลงดำหนามในพื้นที่ - ใช้กาดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัย มาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดด้วงแรด - ส่งเสริมให้เกษตรกรดูแลสวนมะพร้าวให้สะอาด เก็บเศษซากพืช ไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้แหล่งแพร่พันธุ์ของด้วงแรดและศัตรูพืชชนิดอื่น ๆ
กาแฟ	1. หนอนเจาะลำต้น 2. มอดเจาะกาแฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชลบุรี) จำนวน 31 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (พะเยา) จำนวน 20 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรกำจัดตัวเต็มวัยก่อนผสมพันธุ์และวางไข่ ทำลายไข่ หรือหนอนในระยะแรกที่ฝักออกจากไข่ ก่อนที่จะเจาะเข้าไปในลำต้นหรือกิ่ง หากพบการระบาดรุนแรงให้พ่นสารฆ่าแมลงเพนิโตรไซออน(ซูมิไฮออน 50% อีซี) - ส่งเสริมให้เกษตรกรตัดแต่งกิ่งที่ให้ผลแล้ว หรือกิ่งที่มีผลแห้งติดอยู่เพื่อกำจัดมอดที่หลบซ่อนอยู่ และทำให้พุ่มกาแฟโปร่ง ไม่เกิดร่มเงามาก และควรกำจัดผลกาแฟที่ร่วงหล่นออกจากพื้นที่เพาะปลูก
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้งมันสำปะหลัง 2.เพลี้ยแป้งมันสำปะหลังสีชมพู 2.ไรแดงมันสำปะหลัง 3. เพลี้ยหอย 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี นครราชสีมา พิษณุโลก ระยอง ราชบุรี และหนองบัวลำภู) จำนวน 2,097 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 83 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา มุกดาหาร ลพบุรี และ สระแก้ว) จำนวน 162 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 40 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (กาญจนบุรี ขอนแก่น จันทบุรี นครราชสีมา พิษณุโลก มหาสารคาม ระยอง ราชบุรี และสุรินทร์) จำนวน 1,441 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 151 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา นครราชสีมา มุกดาหาร และระยอง) จำนวน 251 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 143 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 5 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 2 ไร่	- รณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตขยายแตนเบียน <i>Anagyrus lopezi</i> แมลงช้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่ - ให้เกษตรกรไถพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายตัวหนอน และดักแด้แมลงนูนหลวง รวมทั้งใช้เชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคไวรัสใบด่างมันสำปะหลัง และแนวทางเฝ้าระวังและป้องกันกำจัด - มันสำปะหลังอายุน้อยกว่า 5 เดือน ให้หว่านปูนขาว หรือโรยเชื้อเชื้อราไตรโคเดอร์มาบริเวณรอบโคนต้นที่ขุดออกหรือกรณีแสดงอาการโคนเน่าหัวเน่าระบาดรุนแรงมากโดยใช้สารเคมีฟอสอีทิล อลูมิเนียม และ สารจืดดินตามสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง - ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้แก่สาธารณสุขชนเกี่ยวกับโรคใบด่างมันสำปะหลัง ผ่านสื่อต่าง ๆ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบไหม้ 7. โรคใบด่างมันสำปะหลัง 8. โรคใบจุดน้ำตาล 9. โรคแอนแทรกโนส 10.แมลงงูหนวด 11.แมลงหริ่นขาว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปราจีนบุรี และระยอง) จำนวน 14 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา นครสวรรค์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ลพบุรี สระแก้ว สุรินทร์ อุบลราชธานี) จำนวน 29,147 ไร่ <u>การระบาดลดลง 5 ไร่</u> สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 44 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ราชบุรี และมุกดาหาร) จำนวน 82 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรีมุกดาหาร สระแก้ว และบุรีรัมย์) จำนวน 832 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- จัดทำมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง ให้เป็นแนวทางปฏิบัติให้สำนักงานเกษตรจังหวัดและรายงานผลการสำรวจติดตามสถานการณ์ทุกสัปดาห์ - วางแผนการจัดการท่อนพันธุ์หรือการผลิตท่อนพันธุ์เพื่อสนับสนุนเกษตรกรในพื้นที่ระบาด - ศึกษาและวางแผนการผลิตศัตรูธรรมชาติและชีวภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพในการกำจัดแมลงหริ่นขาวพาหะนำโรคใบด่างมันสำปะหลัง - ประสานงานกรมการค้าภายใน เพื่อให้ข้อมูลในการจัดทำโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง - จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และควบคุมการระบาด - ศูนย์ปฏิบัติการติดตามสถานการณ์และควบคุมการระบาดจัดทำโครงการณรงค์เพื่อควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง อบรมเชิงปฏิบัติการเจ้าหน้าที่
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. ตัวหนวดยาว 3. แมลงงูหนวด 4. เพลี้ยแป้ง 5. เพลี้ยอ่อน 6. เพลี้ยหอยเกร็ด 7. ตั๊กแตน 8. โรคใบขาว 9. โรคกอตะไคร้	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครราชสีมา สระแก้ว และมหาสารคาม) จำนวน 1,730 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครราชสีมา และ ชลบุรี) จำนวน 1,738 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (มุกดาหาร) จำนวน 2 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 2 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และมุกดาหาร) จำนวน 11 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (มุกดาหาร) จำนวน 19 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด	- รมรณรงค์ควบคุมศัตรูอ้อยโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ - ให้เกษตรกรทำการไถพรวนดินหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำลายหนอนแมลงงูหนวด ดักด้ และตัวหนวดยาว และใช้เชื้อราบีวเวอเรีย และเชื้อราเมตาไรเซียมควบคุม โดยใส่พร้อมท่อนพันธุ์ขณะปลูกหรือคลุกลงในพื้นดินหรือใส่ในช่วงฤดูฝนเพื่อให้เชื้อราเจริญเติบโตได้ดี พร้อมทั้งให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ - ให้เกษตรกรปลูกอ้อยพันธุ์ต้านทานในฤดูกาลปลูกต่อไป และให้เกษตรกรไถดินชุดต่อทั้งไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของตัวอ่อนหนอนกออ้อยต่อไป
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (fall armyworm) 2. หนอนเจาะลำต้นหรือ หนอนเจาะฝัก 3. เพลี้ยอ่อน 4. ตั๊กแตน 5. หนอนกระทู้ฝัก	พื้นที่ระบาด 33 จังหวัด จำนวน 22,732 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงมาก จำนวน 3,651 ไร่ พื้นที่ระบาดรุนแรงน้อย จำนวน 19,081 ไร่ การระบาดลดลง 21,804 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ศรีสะเกษ) จำนวน 24 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด การระบาดลดลง 21 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุบลราชธานี) จำนวน 17 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- จัดทีมเจ้าหน้าที่ติดตามสถานการณ์การระบาด - ให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่กำลังประสบปัญหาการระบาดและพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการระบาด - ประชาสัมพันธ์แจ้งจังหวัดผ่านเว็บไซต์กรมส่งเสริมการเกษตร กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย และแจ้งเตือนเฝ้าระวังหนอนกระทู้ fall armyworm
ทุเรียน	1. หนอนเจาะลำต้น 2. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ระยอง ตรัง และ สุราษฎร์ธานี) จำนวน 16 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และตรัง) จำนวน 83 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 24 ไร่</u>	- หนอนเจาะลำต้นทุเรียน และหนอนเจาะผล แนะนำให้สังเกตรอยแผลจากการวางไข่ และร่องรอยการทำลายของหนอนเจาะลำต้นและหนอนเจาะผล เก็บไข่และหนอนไปทำลายเพื่อตัดวงจรการระบาด ทำการกำจัดตัวเต็มวัยของตัวหนวดยาว โดยใช้แสงไฟส่องในช่วงเวลา 19.00 - 24.00 น. หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลุมๆ รอบต้นเพื่อดักจับตัวเต็มวัยมา

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. เพลี้ยแป้ง 4. เพลี้ยไฟ 5. เพลี้ยไก่แจ้ 6. ไรแดง 7. โรครากเน่าโคนเน่า 8. โรคราดำ 9. โรคราใบไหม้ 10. โรคใบจุดสาหร่าย 11. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี ตราด กระบี่ และระนอง) จำนวน 65 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 24 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง สุราษฎร์ธานี ระนอง และชุมพร) จำนวน 166 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ปราจีนบุรี ระยอง ยะลา กระบี่ สงขลา ระนอง และชุมพร) จำนวน 971 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และระยอง) จำนวน 25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ จันทบุรี ตราด กระบี่ และชุมพร) จำนวน 3,950 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 4 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด	ทำลายทิ้ง สำหรับพื้นที่ที่มีการระบาดของหนอนเจาะลำต้นทุเรียนรุนแรง ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงชนิดดูดซึม เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะเซทาไมพริด 20% เอสพี อัตรา 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือไทอะมีโทแซม 25% ดับบลิวจี อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร โดยพ่นอัตรา 5 ลิตรต่อต้น พ่นให้ชุ่มเฉพาะบริเวณลำต้นและกิ่งขนาดใหญ่ 2 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน หรือทุกๆ 3 เดือน - เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไก่แจ้ ตัดส่วนที่พบเพลี้ยแป้งไปทำลายนอกแปลง หากพบการระบาดของบริเวณผลทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อให้เพลี้ยแป้งและเพลี้ยไก่แจ้หลุดออกไป หรือใช้น้ำผสมไวท์ออยล์ อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเพื่อกำจัด การป้องกันโดยใช้ผ้าชุบสารฆ่าแมลง เช่น มาลาไอออน (มาลาไอออน 83% อีซี) อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือ คาร์บิล (เซพวิน 85% ดับบลิวพี) อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นไล่ตามกิ่ง สามารถป้องกันไม่ให้มดคาบเพลี้ยแป้งเคลื่อนย้ายไปยังส่วนต่างๆ ของต้นทุเรียน - เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากหรือเท่ากับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ - ไรแดง หมั่นสำรวจสถานการณ์ไรแดงและศัตรูธรรมชาติ โดยสำรวจ ๑๐% ของต้นทั้งหมด ๗ วันต่อครั้ง หากพบไรแดงที่ยั้มีชีวิต ๕ ตัวต่อใบ และใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ ๒๕ ต่อดัน ถือว่าใบถูกทำลายให้ดำเนินการควบคุมโดยใช้ระบบน้ำหมักหรือเครื่องพ่นน้ำ ๑ – ๒ ชั่วโมงต่อวัน ให้ใบทุเรียนเปียกโชกทั่วทรงพุ่ม เพื่อลดปริมาณไรแดงในช่วงฤดูแล้งให้อยู่ในระดับต่ำ หากพบการระบาดของรุนแรงให้ใช้สารเคมีที่มีประสิทธิภาพในการใช้ควบคุมปริมาณไรแดงแอฟริกันในส่วนทุเรียน โดยเฉพาะบริเวณยอดเมื่อพบไรแดงระบาด และงดพ่นก่อนเก็บเกี่ยว ๑๔ วัน ควรมีการสลับชนิดเพื่อป้องกันไรแดงเกิดความต้านทาน - โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกรเฝ้าระวัง โดยหมั่นสำรวจสวนทุเรียนอย่างสม่ำเสมอ แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ในการป้องกันกำจัดโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนในพื้นที่ โดยให้ชุดผิวเปลือกบริเวณที่เป็นโรคออกและนำไปเผาทำลาย แล้วทาแผลด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มา - โรคราดำ โรคใบไหม้ และโรคราสีชมพู ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 25 – 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นบริเวณที่แสดงอาการของโรคราดำและโรคใบไหม้ ทุก ๆ 3 – 7 วัน เพื่อป้องกันกำจัดโรคราดำ และโรคใบไหม้ ไม่ให้ลุกลามไปยังต้นอื่น ๆ
มังคุด	1. หนอนซอนใบ 2. หนอนกินใบ 3. เพลี้ยแป้ง 4. เพลี้ยไฟ 5. ไรแดง 6. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 6 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และชุมพร) จำนวน 5 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่ สัปดาห์นี้ไม่พบพื้นที่ระบาด พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง สงขลา ยะลา ระนอง และชุมพร) จำนวน 699 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 368 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี และจันทบุรี) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ยะลา) จำนวน 131 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนซอนใบ แนะนำให้หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนซอนใบอย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ได้ใบมังคุดจะพบรอยทางยาวเป็นเส้นสีขาว เนื่องจากการทำลายของหนอนซอนใบ หากพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายประมาณ 30% ของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บิล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 60 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อนให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - เพลี้ยแป้งและเพลี้ยไฟ หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้งและเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง และไม่ควรรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มังคุดออกดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			- โรคใบจุด หากสำรวจพบอาการใบจุดประมาณ 10% ของจำนวนยอด ควรพ่นด้วยสารเคมีคาร์เบนดาซิม 50% ดับบลิวพี อัตรา 10 - 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ควรพ่นทุกต้นที่เริ่มแตกใบยอด
เงาะ	1. หนอนกินช่อดอก 2. เพลี้ยแป้ง 3. เพลี้ยไฟ 4. โรคใบจุดสาหร่าย 4. โรคขอบใบแห้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 32 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ระยอง จันทบุรี และสงขลา) จำนวน 10 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และจันทบุรี) จำนวน 36 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 29 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 12 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 54 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- หากพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 70% ดับบลิวจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารคาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือสารฟิโพรนิล 5% เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ และมักพบการระบาดของเพลี้ยแป้ง และเพลี้ยไฟในระยะที่มดคุ้ยยอดดอกถึงติดผลอ่อน อาจทำให้ดอกและผลอ่อนร่วง ผลที่ไม่ร่วงเมื่อมีการพัฒนาผลโตขึ้น จะเห็นรอยทำลายชัดเจน เนื่องจากมดเลือกมดคุ้ยยอดลักษณะช่อดอกที่เรียกว่า มดช้ำกลาก ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพต่ำ
ลำไย	1. มวนลำไย 2. เพลี้ยแป้ง 3. เพลี้ยหอย 4. โรคพุ่มไม้กวาด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 1 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ระยอง) จำนวน 3 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 3 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 20 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งลำไยไม่ให้ต้นหนาจนเกินไป จนเป็นที่หลบซ่อนและพักอาศัยของมวนลำไยตัวเต็มวัย จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย ถ้าพบระบาดปริมาณมากใช้ยาฆ่าแมลง โดยพ่นในช่วงระหว่างเดือนมกราคมถึงเมษายน ช่วงเวลาที่ลำไยกำลังเกิดช่อดอกและติดผล ซึ่งช่วงดังกล่าว จะพ่นทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย สำหรับยาฆ่าแมลงพวกคาร์บาริลจะใช้ได้ผลดีในระยะที่แมลง เป็นตัวอ่อนในวัย 1-2 เท่านั้น ถ้าพ่นในวัยอื่นจะไม่ได้ผล - หากพบต้นลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาดให้ตัดกิ่งลำไยที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด นำออกไปทิ้งนอกแปลง แล้วเผาทำลายในที่ที่ และพ่นต้นลำไยด้วยสารป้องกันกำจัดโรค และให้พ่นสารป้องกันกำจัดโรคซ้ำอีกครั้งเมื่อต้นลำไยแทงยอดใหม่ ควรหลีกเลี่ยงการพ่นสารฆ่าไรในช่วงที่มีแดดจัด เพราะอาจทำให้ใบอ่อนไหม้ได้

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (วันที่ 1 ต.ค. 61 – 15 มี.ค. 63)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ต.ค. 61 - 15 มี.ค. 63 มีรายงานพบโรคทั้งหมด 30 จังหวัด 87 จุด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 31 จุด ในพื้นที่ 16 จังหวัด คือ สระแก้ว ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง สุรินทร์ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด เชียงราย ตาก อุทัยธานี ราชบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง สตูล และสงขลา ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ได้เร่งดำเนินการป้องกันควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรคในสัตว์กลุ่มเสี่ยงทุกตัวในรัศมี 5 กม.รอบจุดเกิดโรคได้ รวมทั้งเร่งรัดควบคุมจำนวนประชากรสัตว์พาหะนำโรคที่สำคัญ (สุนัขและแมว) ทำให้มีจำนวนคงที่หรือลดลงเพื่อลดความเสี่ยงของการแพร่เชื้อโรค โดยการผ่าตัดทำหมัน

9.2 โรคปากและเท้าเปื่อย ประจำวันที่ 16 มี.ค. 63

วันนี้ **ไม่มี**รายงานพบสัตว์ป่วยด้วยอาการโรคปากและเท้าเปื่อยเพิ่มเติม

ที่	วันที่เริ่มป่วย	ชนิดสัตว์ *	จังหวัด	อำเภอ	ตำบล	หมู่	ประวัติวัคซีน	ป่วย	ตาย	เสี่ยง	ผลตรวจ
		กกร1									
ไม่มีรายงาน											

ตารางแสดงสถานการณ์โรคปากและเท้าเปื่อยสะสมปี 2563 การกระจายและการเปรียบเทียบ

จังหวัดที่สถานะโรคยังไม่สงบ (จำนวนสถานะควบคุมโรค/ฝ่ายระวังโรค)		นครศรีธรรมราช(15/3) พัทลุง(8/0) สงขลา(2/2) สระบุรี(2/0) นครปฐม(2/0) สตูล(1/0) ลำพูน(1/0) ราชบุรี(1/1) มหาสารคาม(0/3) กระบี่(0/1) เชียงราย(0/1)		
ช่วงเวลา	พบโรค (ครั้ง)	สัตว์ป่วย (ตัว)	จังหวัด (จังหวัด)	สูงสุด 10 จังหวัดแรก (จำนวนครั้ง รายงานการพบโรค/จำนวนสัตว์ป่วยสะสม)
30 วันย้อนหลัง	11	421	6	สงขลา(4/256) มหาสารคาม(3/93) นครปฐม(1/42) เชียงราย(1/18) สระบุรี(1/7) ลำพูน(1/5)
ปี 2563	26	1,854	13	สงขลา(4/256) กระบี่(3/459) มหาสารคาม(3/93) นครราชสีมา(3/55) เชียงใหม่(2/28) สระบุรี(2/27) ลำพูน(2/27) เชียงราย(2/21) นราธิวาส(1/780) นครปฐม(1/42)
ปี 2562	194	12,599	40	
รายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ (ครั้ง)		Type A(0) Type O(5) Type O และ A(0) ไม่เก็บตัวอย่างรอยโรค (0) ไม่ทราบ Type(1) และรอผล Lab(15)		
ชนิดสัตว์ที่พบรายงานโรคตาม *กกร 1		โคเนื้อ(13/1,979) โคนม (8/133) กระบือ (1/21) แพะเนื้อ (0/0) สุกร (0/0) ไม่ทราบ (2/39)		

หมายเหตุ : *กกร1 คือ รายงานการเกิดโรคระบาดสัตว์เบื้องต้น

9.3 ไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายผิดปกติในสัปดาห์นี้

9.4 โรคระบาดสัตว์ในต่างประเทศ (ช่วงวันที่ 8 - 14 ก.พ. 63) พบการระบาด 4 โรค ดังนี้

- โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร 30 ครั้ง แบ่งเป็น ในหมู่มาก 10 ครั้ง ที่ประเทศอิตาลี ประเทศลัตเวีย ประเทศรัสเซีย ในสุกร 1 ครั้ง ที่ประเทศเชอร์โนเบีย และในสุกร/หมู่มาก 19 ครั้ง ที่ประเทศมอลโดวา ประเทศโรมาเนีย ประเทศเกาหลีใต้
- โรคไข้หวัดนกชนิดรุนแรง (H5N6) 1 ครั้ง ในนก ที่ประเทศจีน
- โรคอหิวาต์สุกร 1 ครั้ง ในหมู่มาก ที่ประเทศรัสเซีย
- โรคโรคพิษสุนัขบ้า 1 ครั้ง ในสุนัข ที่ประเทศไอซ์แลนด์